

Razne stvari.

Najznamenitejša izmed današnjih slik je na prilogi s podpisom: „Slovenska ženska narodna oprava.“ Da se značaj narodne noše kaže tem natančneje, tiskana je slika čisto po Koželjevem izvirniku v barvah — Posameznih delov te noše ni težko spoznati. Najprej nam sili v oči „avba“, ki obstoji iz dveh delov: iz nagubanega pokrivala in iz ospredja, ki je jako dragoceno. in je imelo menda po raznih krajih razna imena. Pri nas so ga imenovali „form“, kar se mi zdi jako čudno, in kaže, da je v tem delu kolikor toliko tujega vmes, ali pa da so se bili tujeji polastili izdelovanja tega izrednega okrasja. Bil je nekdanj dragocen, in ko so po naših krajih opustili nekdanjo nošo, so jih drago prodajali. Avbe pa nikakor niso prav stare, zakaj

Valvazor jih ne pozna, temveč omenja samo peče. Na dalje vidimo na sliki po koncu vzdignjeno veliko belo ruto za na glavo, na levi strani pa živo pisano ruto za okoli vratu in čez prsi. Ta lepa ruta je imela vselej dolge „franže“. Ravno pred seboj vidimo srebrni pas. Ta je bil umetno izdelan in večkrat iz drage kovine, pa tudi čisto preprost in iz medenine. Na desni leži poleg „avbe“ robec, ki je bil večinoma obrobljen z vezenino. Podlago za te dele pa vidimo ko pregrinjalo čez mizo. K temu omenjamo še, da so krila nekdanj bila različna: rdeča, zelena, modra in raznotero pisana. Dandanes imajo one domačinke, ki se pokažejo v narodni noši, večkrat črna krila, kar se nam pa ne zdi prav prikladno. Slovenec ima rad žive, svetle barve, ne pa temnih¹ — Slika na 9. strani nam kaže veselje in žalost ob jednom. Oče leži bolan na postelji, spredaj na mizi je pripravljeno božično drevesce. A ker sta otroka le preglasna, zlasti malček na stolu, prišla je mati, da bi ju umirila. — Pretorija je glavno mesto transvaalske ali „južno-afriške republike“, o kateri smo pisali že lani. — Sliki na str. 24. in 25. nam kažeta dva prizora iz burskega življenja: prehod transvaalske pošte čez reko in pa bursko družino pri Vryheidu.

¹ Jako prosimo, da bi nam veččak stvarno in zgodovinsko opisal noše.

Glasba.

I. redni koncert „Glasbene Matice“ v tem tečaju je bil dné 3. grudna m. l. v „Narodnem domu“. Prav dobro je vodstvo pogodilo, da je izbralo zgornjo dvorano, v kateri se je glas bolje ohranjal in manj razbijal v postranskih prostorih. Zato je kakor polni zbor, tako pa tudi že solo napolnjeval vso dvorano. Moški zbor je proizvajal Križkovskega „Utopljenko“, skladbo polno čustva in izraza, in † Stanka Pirnata „Pomlad in jesen“. Ob tej ne rečemo nič drugega, kakor da bi bili najrajši bridke solze točili ob spominu tako nadarjenega, ljubeznivega skladatelja, ki je še mlad ostavil svojo umetnost pod krili neizprosne smrti. Jako prijetno sta občinstvo ganila Dvořákova dvospeva za ženski zbor a) „Prstan“ in b) „Da, jaz te zapustim“, katera je zbor tudi jako dobro proizvajal. Tudi mešani

zbor je imel lepo priliko v „Dveh rožah“ Cezarja Kjuja razviti svojo moč, kateri komad nam je bolj ugajal nego Mokranjčev „Rukovet“ — tudi za mešani zbor. — Junak tega večera pa je bil gospod operni pevec Viljem Heš, ki je s svojim močnim in obsežnim glasom (krasen in poln bas) izvel tri arije iz oper in nekaj pesmij. Občinstvo ga je živahno pozdravljalo in pevski zbor mu je po gospodični poklonil mogočen venec.

Gospod koncertni vodja Matej Hubad je vodil proizvajanje z znano spretnostjo.

Dasi je imel ta koncert nekam skromno obliko, vendar je podajal prav dovoljnega užitka. Tudi je bila dvorana vsa zasedena — dobro znamenje ob letošnjem (oz. lanskem) začetku.